EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.2.2013
SWD(2013) 34 final

Paketet om produktsäkerhet och marknadskontroll

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Följedokument till

PAKETET OM PRODUKTSÄKERHET OCH MARKNADSKONTROLL

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om konsumentprodukters säkerhet och förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om marknadskontroll av produkter

{COM(2013) 75 final}
{COM(2013) 78 final}
{SWD(2013) 33 final}

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Följedokument till

PAKETET OM PRODUKTSÄKERHET OCH MARKNADSKONTROLL

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om konsumentprodukters säkerhet och förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om marknadskontroll av produkter

1. SAMMANFATTNING AV PROBLEMFORMULERING, SUBSIDIARITET OCH SYFTE

1.1. Bakgrund

Den fria rörligheten för säkra produkter som uppfyller tillämpliga krav är en av EU:s hörnstenar. Denna princip är en viktig grund för den inre marknaden och gör att konsumenter och företag kan köpa eller sälja produkter i en annan medlemsstat.

Denna konsekvensbedömning gäller tillverkade produkter som inte är livsmedel och som antingen omfattas av EU:s harmoniseringsregler för särskilda produktkategorier eller av direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet som gäller för konsumentprodukter. Genom denna uppsättning EU-regler har produktsäkerhetskrav införts för ett stort antal produkter, medan övriga produktkategorier regleras av bestämmelserna om fri rörlighet och principen om ömsesidigt erkännande i fördraget.

Genom ändamålsenlig marknadskontroll kan man identifiera osäkra eller skadliga produkter, hindra att de släpps ut på marknaden eller dra tillbaka dem. Det blir också möjligt att bestraffa oseriösa eller direkt kriminella aktörer. Markandskontrollen bör dessutom ha en starkt avskräckande effekt. På en inre marknad där produkter cirkulerar fritt är det viktigt med samordnade marknadskontroller så att det går att reagera snabbt över ett mycket stort område.

Marknadskontrollen har dock inte hållit jämna steg med unionslagstiftningens utveckling. Framsteg har gjorts under de senaste tio åren i och med genomförandet av direktivet om allmän produktsäkerhet, som skulle ha införlivats senast den 15 januari 2004, och i och med att förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter började tillämpas den 1 januari 2010. Dessa rättsakter utgör i dag tillsammans med reglerna om marknadskontroll för viss sektorspecifik unionslagstiftning om harmonisering, en rättslig grund för marknadskontrollen av alla konsumentprodukter (både harmoniserade och icke-harmoniserade) och för alla harmoniserade produkter (både för privat och yrkesmässigt bruk). Reglerna om marknadskontroll är emellertid splittrade och uppdelade på olika EU-rättsakter (förordning nr 765/2008, direktivet om allmän produktsäkerhet och sektorspecifik unionslagstiftning om harmonisering), vilket skapar förvirring både för de ekonomiska aktörerna och för de nationella myndigheterna.

EU:s regler om produktsäkerhet och produktöverensstämmelse

Produkter	Konsumenter	Näringsidkare
Harmoniserade	Sektorsspecifika direktiv och förordningar samt direktivet om allmän produktsäkerhet	Sektorsspecifika direktiv och förordningar
Icke-harmoniserade	Direktivet om allmän produktsäkerhet	Nationella produktsäkerhetsregler enligt förordningen om ömsesidigt erkännande Artiklarna 34–36 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Detta initiativ är en viktig åtgärd enligt strategin för konsumentpolitiken i EU[1] och inremarknadsakten II[2], som båda antogs under 2012.

1.2. Problemformulering - osäkra produkter som inte uppfyller tillämpliga krav på den inre marknaden

Den inre marknaden för produkter är enorm. Under 2010 uppgick handeln med harmoniserade och icke-harmoniserade konsumentprodukter inom EU till nästan 1 biljon euro. Värdet av de harmoniserade sektorerna (som omfattar både konsumentprodukter och produkter för yrkesmässigt bruk) i EU-27 beräknas uppgå till minst 2 100 miljarder euro.

EU:s inre marknad bör vara en plats där säkra produkter kan omsättas fritt. Om tillämpningen av principen om den fria rörligheten på produktsäkerhetsområdet ska tjäna sitt syfte måste bedömningen av huruvida en produkt är säker (eller inte) – och huruvida den bör få finnas kvar på marknaden (eller inte) – göras på samma sätt i alla medlemsstater. Fri omsättning av säkra produkter bör främjas och osäkra produkter måste kunna spåras och avlägsnas från EU:s inre marknad på ett effektivt sätt.

1.2.1. Problem 1: Svårigheter att uppfylla EU:s produktsäkerhetskrav

Det är ofta svårt för de ekonomiska aktörerna att uppfylla EU:s produktsäkerhetskrav, eftersom kraven när det gäller icke-harmoniserade produkter i allmänhet inte överensstämmer med kraven på det harmoniserade området. Vidare är EU:s produktsäkerhetskrav på det icke-harmoniserade området ofta oklara och saknar detaljerade hållpunkter för säkerhetsbedömningen, medan det på det harmoniserade området finns många olika och överlappande produktsäkerhetsregler, vilket skadar rättssäkerheten.

Osäkra produkter som inte uppfyller tillämpliga krav medför inte bara risker för konsumenter och andra användare; de får också stora ekonomiska konsekvenser eftersom de bland annat leder till illojal konkurrens. Ekonomiska aktörer som inte följer reglerna kan göra stora besparingar och de kan därför erbjuda sina produkter till lägre priser än de konkurrenter som följer reglerna. I sektorer med hård konkurrens från importerade lågprisprodukter har EU-industrin en nackdel. Det innebär att de laglydiga tillverkarna straffas eftersom det blir en konkurrensnackdel att följa reglerna.

Eftersom globaliseringen av handeln ökar allt mer, rör problemet med osäkra produkter som inte uppfyller tillämpliga krav i allt högre utsträckning (men inte endast) produkter som importeras från länder utanför EU.

1.2.2. Problem 2: Splittrad marknadskontroll av produkter på den inre marknaden

Trots den omfattande harmoniseringen av säkerhetsstandarder och andra krav (t.ex. miljökrav) som gäller produkter i hela EU, och trots att många produkter regelmässigt saluförs i mer än ett EU-land, regleras den inre marknaden genom 27 separata kontrollsystem.

En viktig orsak till att det finns så många produkter på marknaden som inte uppfyller tillämpliga krav är att marknadskontrollen inte fungerar ändamålsenligt inom EU. Huvudorsakerna till detta är bristande samordning mellan marknadskontrollmyndigheterna i de olika EU-länderna, dåligt fungerande EU-

[1] COM(2012) 225 final.
[2] COM(2012) 573 final.

förfaranden för utbyte av information om produktrisker och inkonsekvent genomförande av EU-omfattande produktsäkerhetsåtgärder.

När det krävs gränsöverskridande åtgärder måste myndigheterna kunna lita på sina motparter i andra EU-länder. När det gäller produktsäkerhet finns det dock, till skillnad från på andra områden (t.ex. de som omfattas av förordningen om konsumentskyddssamarbete eller tjänstedirektivet), inga förfaranden för ändamålsenlig gränsöverskridande tillsyn som marknadskontrollmyndigheterna kan använda. Omfattande resurser slösas därför bort och viktiga synergieffekter går förlorade.

1.3. EU:s behörighet

Den inre marknaden för varor är en av EU:s största framgångar. Avskaffandet av nationella hinder för konsumentprodukter och andra produkter innebär dock stora möjligheter för mindre nogräknade näringsidkare som inte följer reglerna om konsumentsäkerhet eller vägrar att tillämpa EU:s produktsäkerhetslagstiftning. EU har därför rätt att agera på grundval av artikel 114 i EUF-fördraget för att säkerställa en väl fungerande inre marknad för konsumentprodukter och öka den gränsöverskridande marknadskontrollens effektivitet. Artikel 168.1 och artikel 169.1 i EUF-fördraget kompletterar denna behörighet. I artikel 168.1 fastställs att en hög hälsoskyddsnivå för människor ska fastställas vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder. I artikel 169.1 föreskrivs att för att främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå ska unionen bland annat bidra till att skydda konsumenternas hälsa, säkerhet och ekonomiska intressen.

Trots att EU:s inre marknad finns är det medlemsstaternas ansvar att kontrollera att produktsäkerhetskraven följs. Enligt subsidiaritetsprincipen ska medlemsstaterna vidta åtgärder mot produkter som utgör risker. Sättet på vilket marknadskontrollen utförs och organiseras varierar dock betydligt från ett land till ett annat.

Skillnader i fråga om hur marknadskontrollen organiseras på nationell nivå skapar problem eftersom kontrollerna vid de nationella gränserna praktiskt taget har försvunnit. För att garantera att endast säkra produkter omsätts på marknaden är alla medlemsstaterna beroende av marknadskontrollerna i sina grannländer. Brister i organisationen av marknadskontrollen i en medlemsstat kan därför allvarligt undergräva de insatser som gjorts i andra medlemsstater. Det är därför berättigat att EU vidtar åtgärder för att ta lösa detta problem.

1.4. Mål

1.4.1. Allmänna mål

Det allmänna målet för detta initiativ är att förbättra den inre marknadens funktion och att uppnå en hög skyddsnivå för konsumenter och andra användare av produkter genom att minska mängden osäkra eller icke-överensstämmande produkter på marknaden.

1.4.2. Särskilda mål

- Konsolidering och förstärkning av EU:s produktsäkerhetskrav.
- Bättre samordning och effektivare marknadskontroll på EU:s inre marknad för varor.
- Förenkling av EU:s regelverk.

1.4.3. Operativa mål

- Att säkra konsekvens i EU:s produktsäkerhetskrav.
- Att minska oklarheter i produktsäkerhetskraven för icke-harmoniserade konsumentprodukter.
- Att stärka EU:s samarbetsmekanismer.
- Att göra EU:s produktsäkerhetsförfaranden mer samstämmiga.
- Att agera med större verkan i hela EU när det gäller produktsäkerhet.

2. ALTERNATIV

De föreslagna alternativen har tagits fram av kommissionen i nära samarbete med alla berörda parter. Vissa alternativ förkastades emellertid i ett tidigt skede, bl.a. förslaget om att reglera tjänstesäkerhet, antagandet av produktsäkerhetskrav för icke-harmoniserade produkter för yrkesmässigt bruk[3], antagandet av särskilda regler för produkter som saluförs via internet och avskaffandet av det allmänna kravet att alla konsumentprodukter ska vara säkra.

2.1. Särskilt mål 1: Konsolidering och förstärkning av EU:s produktsäkerhetsregler

2.1.1. Operativt mål: Att säkra att EU:s produktsäkerhetskrav är konsekventa

Alternativ 1.A – Nollalternativ: Att behålla skillnaderna mellan säkerhetskraven på konsumentprodukter och säkerhetskraven på harmoniserade produkter.

Alternativ 1.B – Att anpassa säkerhetskraven på konsumentprodukter till säkerhetskraven på harmoniserade produkter.

Alternativ 1.C – Att säkerhetskraven på konsumentprodukter definieras mindre strikt än säkerhetskraven på harmoniserade produkter.

Alternativ 1.D – Att säkerhetskraven på konsumentprodukter definieras striktare än säkerhetskraven på harmoniserade produkter.

2.1.2. Operativt mål: Att minska oklarheter i produktsäkerhetskraven för icke-harmoniserade konsumentprodukter

Alternativ 2.A – Nollalternativ: Förekomst av standardförberedande förfaranden för icke-harmoniserade konsumentprodukter vilka inte är anpassade till det nya europeiska standardiseringssystemet.

Alternativ 2.B – Att göra särskilda säkerhetskrav direkt tillämpliga.

Alternativ 2.C – Att avskaffa det formella antagandet av de icke-bindande särskilda säkerhetskraven (anpassning till det nya europeiska standardiseringssystemet).

Alternativ 2.D – Påskyndat förfarande för att anta redan existerande europeiska standarder utan begäran.

[3] Med *produkter för yrkesmässigt bruk* avses produkter som endast används av fackfolk och inte av konsumenter, såsom industrimaskiner, råvaror eller halvfabrikat.

2.2. Särskilt mål 2: Bättre samordning och effektivare marknadskontroll på EU:s inre marknad för varor

2.2.1. Operativt mål: Att stärka EU:s samarbetsmekanismer

Alternativ 3.A – Nollalternativ: Att behålla den nuvarande situationen som huvudsakligen baseras på frivillig samordning av marknadskontrollen.

Alternativ 3.B – Samordning av gränsöverskridande kontroller av åtgärder som följer av marknadskontroller på fältet.

Alternativ 3.C – Övergripande rationalisering av samordningen av marknadskontrollerna.

Alternativ 3.D. – Centralisering av EU:s marknadskontroll när det gäller andra produkter än livsmedel (EU-organ för marknadskontroll).

2.2.2. Operativt mål: Att göra EU:s produktsäkerhetsförfaranden mer samstämmiga

Alternativ 4.A – Nollalternativ: Att behålla parallella underrättelser enligt Rapex-förfarandet och förfarandet i fråga om skyddsåtgärder.

Alternativ 4.B – Att förenkla Rapex-förfarandet.

Alternativ 4.C – Att förenkla Rapex-förfarandet och anpassa det till förfarandet i fråga om skyddsåtgärder.

2.2.3. Operativt mål: Att agera med större verkan i hela EU när det gäller produktsäkerhet

Alternativ 5.A – Nollalternativ: De EU-omfattande produktsäkerhetsåtgärderna ska fortsätta att tillämpas indirekt under en period om endast ett år.

Alternativ 5.B – Tillämpningsområdet för de EU-omfattande produktsäkerhetsåtgärderna ska utvidgas till harmoniserade produkter som inte är avsedda för konsumenter.

Alternativ 5.C – De EU-omfattande produktsäkerhetsåtgärderna görs direkt tillämpliga.

Alternativ 5.D – Den begränsade giltigheten för de EU-omfattande produktsäkerhetsåtgärderna avskaffas.

Alternativ 5.E – Kombination av alternativ 5.B, 5.C och 5.D.

2.3. Särskilt mål 3: Förenkling av EU:s regelverk

De två första särskilda målen kompletteras med målet om att förenkla EU:s regelverk när det gäller produktsäkerhet och marknadskontroll. Förenklingen består i 1) att samla reglerna om marknadskontroll från olika rättsakter i en enda övergripande förordning om marknadskontroll, 2) att omvandla det ändrade direktivet om allmän produktsäkerhet till en förordning och 3) att upphäva direktiv 87/357/EEG och föra över principen om att produkter som liknar livsmedel inte får utgöra någon fara för konsumenternas hälsa och säkerhet till den nya förordningen om konsumentprodukters säkerhet, som ersätter direktivet om allmän produktsäkerhet.

3. KONSEKVENSANALYS OCH JÄMFÖRELSE AV ALTERNATIV

På grund av att det inte finns någon tillförlitlig statistik eller ens skattningar om antalet osäkra och icke-harmoniserade konsumentprodukter, eller antalet

harmoniserade produkter som inte uppfyller tillämpliga krav, är bedömningen av alternativen i första hand kvalitativ.

3.1. Särskilt mål 1: Konsolidering och förstärkning av EU:s produktsäkerhetsregler

3.1.1. Operativt mål: Att säkra konsekvens i EU:s produktsäkerhetskrav

För att konsumenter och andra användare ska ha samma höga skyddsnivå mot osäkra produkter i hela EU och för att motverka hinder på EU:s inre marknad måste EU:s produktsäkerhetsregler vara tydliga och förenliga mellan de olika produktsektorerna.

Jämförelse av alternativen och nollalternativet

Alternativ / Område	Alternativ 1.B	Alternativ 1.C	Alternativ 1.D
Konsumenternas säkerhet	++	-	++
Rättslig tydlighet och rättssäkerhet	++	+	-
Marknadskontrollens ändamålsenlighet och effektivitet	++	--	+

Jämförelse av förändringar i omkostnader för de ekonomiska aktörerna jämfört med nollalternativet

Alternativ / Typ av kostnader	Alternativ 1.B	Alternativ 1.C	Alternativ 1.D
Kostnader för informationssökning/juridiska kostnader	Minskning	Svag minskning	0
Produktionskostnader	0*	0	Ökning

* svag ökning med undantag för en mycket liten grupp tillverkare

Rekommenderat alternativ: Alternativ 1.B – Att anpassa säkerhetskraven på konsumentprodukter till säkerhetskraven på harmoniserade produkter.

3.1.2. Operativt mål: Att minska oklarheter i produktsäkerhetskraven för icke-harmoniserade konsumentprodukter

Alternativ som har som mål att minska oklarheterna i fråga om produktsäkerhetskraven för icke-harmoniserade konsumentprodukter bedöms efter hur lätt de kan göra det möjligt att utveckla europeiska standarder enligt de allmänna produktsäkerhetsreglerna, hur konsekventa förfarandena är i förhållande till det allmänna systemet enligt den nya standardiseringsförordningen (EU) nr 1025/2012 samt kostnaderna för den offentliga förvaltningen.

När det gäller aktualitet och minskade administrativa bördor kan både alternativ 2.C och 2.D anses vara bättre än alternativ 2.B. När det gäller kriteriet om samstämmighet mellan förfaranden för standardisering är dock alternativ 2.C att föredra framför alternativ 2.D.

Jämförelse av alternativen i förhållande till angivna kriterier

Alternativ / Kriterier	Alternativ 2.B	Alternativ 2.C	Alternativ 2.D
Snabbhet	-	+	++

Samstämmighet	-	+	-
Kostnaderna för myndigheter (t.ex. nationella myndigheter och EU)	Oförändrat	Minskning	Minskning

Rekommenderat alternativ: Alternativ 2.C – Avskaffande av formellt antagande av de icke-bindande särskilda säkerhetskraven (anpassning till det nya europeiska standardiseringssystemet).

3.2. Särskilt mål 2: Bättre samordning och effektivare marknadskontroll på EU:s inre marknad för varor

3.2.1. Operativt mål: Att stärka EU:s samarbetsmekanismer

Konsekvenserna av de olika alternativen bedöms och jämförs enligt kriterierna för marknadskontrollens effektivitet och ändamålsenlighet, med beaktande av tillgängliga resurser och syftet att säkerställa sammanhängande marknadskontroll för EU:s inre marknad.

Till skillnad från alternativ 3.B och 3.C, som syftar till att göra mer med oförändrade resurser, skulle alternativ 3.D sannolikt leda till större fördelar för EU:s inre marknad och för konsumentskyddet, men det förutsätter betydande investeringar för att upprätta en centraliserad EU-ram för marknadskontroll när det gäller säkerhet för produkter som inte är livsmedel. Men även enligt alternativ 3.D kan endast viss verksamhet flyttas till EU-nivån (t.ex. systemkontroller, referentbedömningar av hur medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter fungerar, övervakning av samordningen mellan tillsynsmyndigheterna och nationella kontaktpunkter för Rapex). Däremot skulle centrala delar av marknadskontrollen, såsom kontroller av tillverkare, importörer och distributörer på plats, provning av produkter, riskbedömning samt riskhantering, fortfarande genomföras på nationell nivå.

Alternativ 3.C förefaller därför vara lämpligast för att uppfylla målet att åstadkomma en enhetlig och sammanhängande ram för decentraliserad marknadskontroll på EU:s inre marknad. Det medför fler fördelar än alternativ 3.B, även om det möjligtvis är sämre än alternativ 3.D. I fråga om kostnader det är lika bra som alternativ 3.B men bättre än alternativ 3.D.

Jämförelse av alternativen och nollalternativet

Alternativ / Område	Alternativ 3.B	Alternativ 3.C	Alternativ 3.D
Säkerhet för konsumenter/användare	+	++	++
Konkurrenskraft för ekonomiska aktörer som uppfyller kraven	+	++	++
Marknadskontrollens ändamålsenlighet	+	++	+++
Marknadskontrollens effektivitet	+	++	+

Eventuell harmonisering av metoderna för kontroll av efterlevnad på den inre marknaden	+	++	+++

Jämförelse av förändringar i omkostnader för de offentliga myndigheterna jämfört med nollalternativet

Alternativ / Typ av kostnader	Alternativ 3.B	Alternativ 3.C	Alternativ 3.D
Kostnader för nationella marknadskontrollmyndigheter	Svag ökning	Svag ökning	Ökning
Kostnader för EU	Svag ökning	Svag ökning	Kraftig ökning

Rekommenderat alternativ: Alternativ 3.C – Övergripande rationalisering av samordningen av marknadskontrollerna.

3.2.2. Operativt mål: Att göra EU:s produktsäkerhetsförfaranden mer samstämmiga

Alternativen bedöms och jämförs enligt kriterierna om ändamålsenlighet när det gäller att spåra farliga produkter och effektivitet när det gäller förvaltningen av EU:s underrättelseförfaranden för medlemsstaterna och kommissionen.

Alternativ 4.A skulle inte avlägsna eller mildra eventuella brister i EU:s befintliga underrättelseförfaranden och är därför inte lämpligt för att uppnå målet. Alternativ 4.B och 4.C skulle båda göra det möjligt att på ett effektivt sätt spåra farliga produkter på EU:s inre marknad, eftersom båda medför att villkoren för Rapex-underrättelser förenklas och att målet att skapa bättre fungerande varningsförfaranden för farliga produkter som inte är livsmedel uppnås. Alternativ 4.C förefaller vara bättre än alternativ 4.B eftersom det har den ytterligare fördelen att det förenklar olika förfaranden, och gör därmed att tillämpningen blir mer användarvänlig.

Jämförelse av förändringen i förhållande till nollalternativet för de offentliga myndigheterna

Alternativ / Kriterier	Alternativ 4.B	Alternativ 4.C
Ändamålsenlighet när det gäller att spåra farliga produkter	Ökning	Ökning
Kostnader för nationella marknadskontrollmyndigheter	Svag minskning	Minskning
Kostnader för EU	0	Minskning

Rekommenderat alternativ: Alternativ 4.C – Att förenkla Rapex-förfarandet och anpassa det till förfarandet i fråga om skyddsåtgärder.

3.2.3. Operativt mål: Att agera med större verkan i hela EU när det gäller produktsäkerhet.

För att uppfylla målet om effektivare åtgärder på EU-nivå mot produkter som utgör en risk, särskilt i situationer där enskilda åtgärder i medlemsstaterna inte leder till en

samstämmig insats, måste EU:s produktsäkerhetsåtgärder kunna vidtas snabbt, vara förutsebara och genomföras effektivt av de nationella marknadskontrollmyndigheterna.

Det bästa sättet för att kunna reagera snabbt, förutsebart och effektivt på säkerhetsproblem är att göra EU:s åtgärder om produktsäkerhet direkt tillämpliga, samtidigt som det bör vara möjligt att anta dessa åtgärder för en period som fastställs från fall till fall eller utan tidsbegränsning. EU:s åtgärder om produktsäkerhet skulle kunna göras direkt tillämpliga så att marknadskontrollmyndigheterna kan agera utan ytterligare förseningar eller problem i samband med att de införlivas i nationell lagstiftning i de enskilda medlemsstaterna.

Jämförelse av alternativen 5.B, 5.C och 5.D mot angivna kriterier

Alternativ / Kriterier	Alternativ 5.B	Alternativ 5.C	Alternativ 5.D	Alternativ 5.E
Snabbhet	0	+	+	++
Förutsebarhet	0	0	+	++
Ändamålsenlig tillämpning	+	++	0	+++

Rekommenderat alternativ: Alternativ 5.E – Kombination av alternativ 5.B, 5.C och 5.D.

4. REGLERINGSFORM

Det föreslås att de utvalda alternativen ges formen av två olika rättsakter:

Problem 1 kan lösas genom att man antar förordningen om konsumentprodukters säkerhet, som ersätter direktivet om allmän produktsäkerhet. Då kvarstår det allmänna kravet att alla konsumentprodukter ska vara säkra och de ekonomiska aktörernas skyldigheter anpassas till motsvarande bestämmelser i bilaga 1 i beslut (EG) nr 768/2008/EG[4]. Problem 2 kan lösas genom en ny förordning om marknadskontroll av produkter som blir det viktigaste instrumentet för marknadskontroll av andra produkter än livsmedel. Bestämmelserna om marknadskontroll i EU:s lagstiftning om den inre marknaden (som för närvarande är uppsplittrade i flera olika sektorspecifika EU-rättsakter, i förordning (EG) nr 765/2008 och i direktivet om allmän produktsäkerhet), ersätts av bestämmelserna i denna nya förordning.

Eftersom en förordning är direkt tillämplig i alla medlemsstater innebär den en mycket hög grad av harmonisering av reglerna om konsumentprodukters säkerhet och marknadskontroll. Förordningen om konsumentprodukters säkerhet kommer att införa direkt tillämpliga skyldigheter för de ekonomiska aktörerna (vilket skapar rättvis konkurrens). Detta skulle också ge marknadskontrollmyndigheterna rätt att agera omedelbart om de stöter på osäkra eller icke-överensstämmande konsumentprodukter, utan att dessa bestämmelser behöver införlivas i nationell lagstiftning.

[4] Artiklarna R1 – R7.

5. ÖVERVAKNING OCH UTVÄRDERING

Utöver utvärderingen av rättsakterna fem år efter deras ikraftträdande kommer övervakningen av tillämpningen av EU:s regler om produktsäkerhet att utföras genom insamling av uppgifter genom i) Eurobarometerundersökningar som rör konsumentsäkerhet, ii) informationssystemet Gras-Rapex, iii) informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll (ICSMS) och iv) indikatorerna för genomförande som övervakar vissa aspekter av marknadskontrollen i medlemsstaterna.

Eurobarometerundersökningar kan mäta hur konsumenter och ekonomiska aktörer uppfattar säkerheten för produkter på marknaden. Detta är relevant för att bedöma om initiativet har bidragit till att konsumentprodukter blivit säkrare samt om konsumenternas förtroende för marknaden och regelverket har ökat.

Särskilda studier som bl.a. utförs av näringslivet kan göra det möjligt att utvärdera rättsakternas bidrag till minskningen av de ekonomiska aktörernas kostnader för överensstämmelse och fördelarna som följer av att konkurrensen blir rättvisare och aktörer som inte följer reglerna försvinner från marknaden.

Slutligen kan bättre samordning och ökad effektivitet av marknadskontrollerna på den inre marknaden styrkas med hjälp av genomförandeindikatorerna och de uppgifter som anmäls och utbyts genom det it-system som kommer att vidareutvecklas enligt den nya lagstiftningen.